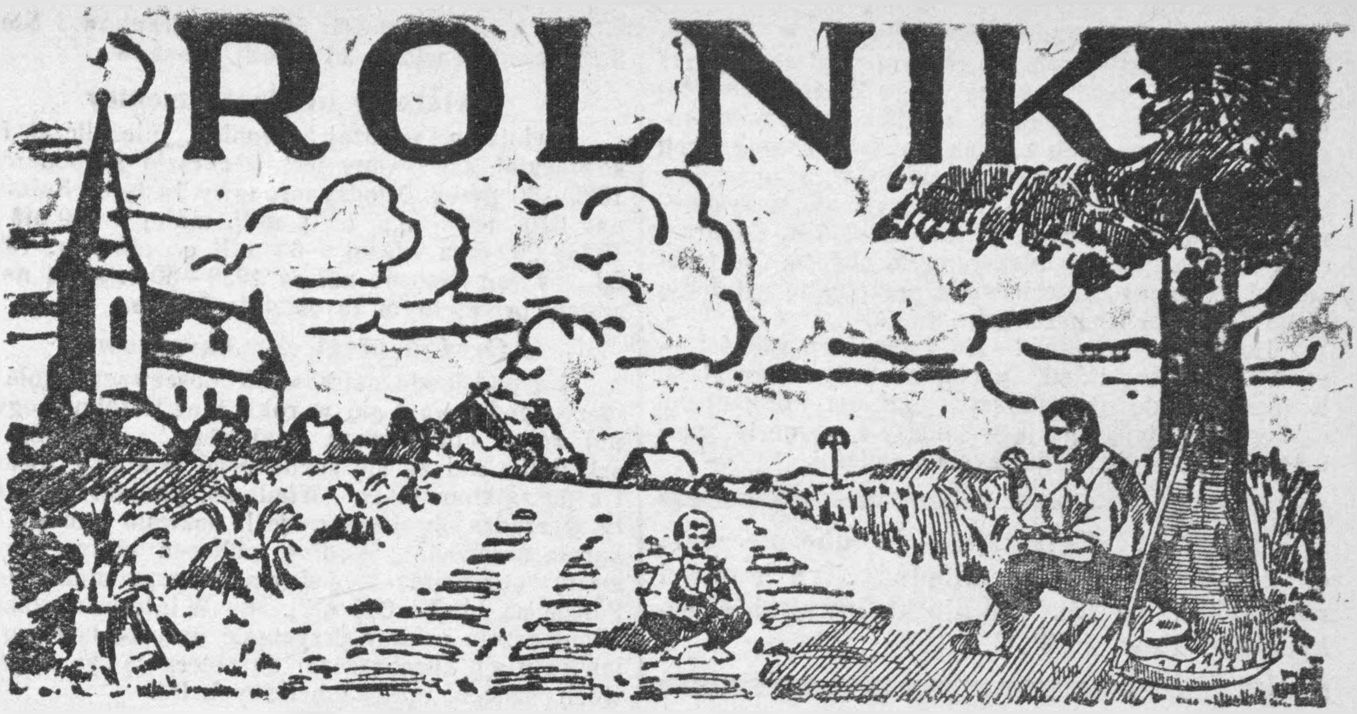
ROLNIK



Bezpłatny dodatek do „Drwęcy".

Rok III. **Nowemiasto, dnia 17 kwietnia 1930.** **Nr. 15**

W dniu Zmartwychwstania Pańskiego życzymy wszystkim naszym Członkom, Członkiniom, Młodzieży zorganizowanej w Sekcjach Przysposobienia Rolniczego i Sympatykom naszego Towarzystwa

Wesołego Alleluja!

Zarząd Pow. Pom. Tow. Roln.

Rozkołysały się Wielkanocne dzwony!..

Rozkołysały się wielkanocne dzwony, całą mocą swych serc z twardego kruszca, głosząc na cały świat Zmartwychwstanie Pańskie. I płynie ich melodja głęboka po polach naszych, szeroko i radośnie, aż hen, pod stropy nieba, gdzie ziemia z obłokami się styka.

Jakby na odzew potężny wszystko budzi się dokoła z zimowego letargu. Ziemia daje znać wszystkim, że żyje, że żyć chcę i będzie, że czas już wstawać ze snu i do nowych, jaśniejszych dążyć dni. Matki Bożej śpiewak załopotał drobnemi skrzydełkami i pofrunął pionowo pod same niemal chmurki, zawodząc radośnie, że oto Zmartwychwstał Pan, że budzi się ziemia i stworzenie wszystko, że idzie wiosna, pogodna, słoneczna, przecudna, ze swym uśmiechem marzącym, ze swą dziewiczą krasą i wdziękiem. I popłynęła skowrończa piosenka nad pustą jeszcze ziemią, unosząc w przestworza pierwszy ton ożywczy, pierwszą nutę radości i zwycięstwa.

Wszystko, co żyje, drgnęło, poruszać się zaczęło, wyciągnęło swe kończyny ku niebu, ku słońcu i napawając się pierwszym zachwytem wiosny, rusza naprzód.

Bo przecież zmartwychwstał Chrystus Pan. Na takie gody ubrać się trzeba przystojnie.

Bo święto Pańskie jest świętem całego świata, całej ziemi i wszystkiego żyjącego stworzenia. Jego Zmartwychwstanie jest ożywieniem wszystkiego i wszystkich, jest tą energją niewyczerpalną, mocą niezwyciężoną, a zapewnieniem i gwarancją życia dla każdego i nieśmiertelności dla duszy człowieczej.

Winno być jednocześnie zmartwychwstaniem każdego człowieka, nietylko odrodzeniem fizycznem pod tchnieniem budzącego się dokoła życia, ale przedewszystkiem i odrodzeniem ducha, który po zimowem lenistwie, po zaśnięciu chwilowem powstać winien rześki, jędrny, mocarny i potężny do nowego dnia, do nowego lata, nowej pracy, dojrzewania i zbiorów obfitych.

Tak, jak Chrystus szedł jako triumfator, jako mocarz, ku nowemu życiu już bez obaw, tak również i każdy z nas, ze śladami przeżytych trudów, walk i chorób, któreśmy zwyciężyli, — teraz odrodzeni i ożywieni, winniśmy iść, jak owe promienie wiosenne, choć łagodne i jako te wysmukłe młode pędy wiotkie i jeszcze lekko tylko zielonkawe, to jednak mocne i nieugięte tym swoim wewnętrznym naporem życia, który je gna naprzód, ku południowi, ku niebosiężnym szczytom, coraz wyżej, coraz mocniej, wzmagając się w każdej chwili i rosnąc w oczach całego świata.

Alleluja, Alleluja! — ku nowemu życiu, ku nowym światom, nowym drogom, a przynajmniej nowym ożywionych duchem.

I iść tak winniśmy, rosnąc sami, ciesząc się i radując rozwojem dokoła nas, widząc wszędzie, w

każdem źdźble najmniejszem trawy, w każdym listku najskromniejszym, w każdym najdrobniejszym robaczku ślad ręki Stwórcy, Boga Zmartwychwstania i Życia i współpracując z nim nad zachowaniem i rozwojem tych bożych, po ziemi rozsypanych szczodrze i hojnie, perełek, diamentów, szmaragdów i drogich innych kamieni, mieniących się wszystkiemi barwami w jasnem, złocistem słońcu, szemrzących i śpiewających nieustannym chórem w przecudnej harmonji wszechświata przepiękną symfonję życia i radości i zmartwychwstania.

Hosanna, hosanna! Ku życiu i ku radości — sami i ze wszystkimi, z całym bożym światem. Rozkołysały się niemilknącym głosem wielkanocne dzwony i wołają i grają w duszy i wszędzie nieustanny hymn szczęścia, życia i radości.

Rolnicy! Zgłaszajcie do ubezpieczenia od ognia budynki, ziemiopłody, ruchomości rolne, domowe itp. Wnioski przyjmuje Sekretarjat Pow. P. T. R.

Wiadomości gospodarcze.

Rewja maszyn rolniczych na Targach w Poznaniu.

Jednym z najbogatszych działów na tegorocznych Targach w Poznaniu, które odbędą się od 27. 4. do 4. 5. rb. będzie dział maszyn rolniczych, w których wezmą liczny udział tak zagraniczne, jak i polskie wytwórnie.

Z zagranicy nadeślą swe eksponaty fabryki maszyn rolniczych z Czechosłowacji, Anglji i Niemiec. Polskie fabryki w zrozumieniu konieczności przeciwstawiania się ekspansji przemysłu zagranicznego, zgłosiły licznie swój udział w tym dziale. Liczba polskich wytwórni maszyn rolniczych przewyższa nawet liczbę zgłoszonych fabryk niemieckich.

Statystyka koni w Polsce.

Stan chowu koni w Polsce jest następujący: do dnia dzisiejszego mamy na całym terenie Rzplitej 1.436 głów, z czego 1.300 ogierów i 127 klaczy. Stadnin jest 10, w których Państwo prowadzi chów koni szlachetnych: krwi angielskiej, arabskiej oraz gatunki orjentalne i angielskie, nadające się specjalnie na typ konia artyleryjskiego. Według ustawy, która niedawno weszła w życie, ilość koni ma być powiększona do liczby 2.100 sztuk, tj. 1.800 ogierów i 800 klaczy. Hodowla koni w Polsce rozwija się naogół dobrze. U prywatnych hodowców znajduje się kilkaset tysięcy klaczy użytkowych i około 20 tys. klaczy-matek do produkcji materjału zarodowego ulepszającego. Jaki jest polski koń, świadczy to, że masowo zakupuje go zagranica w ilości 70 tys. sztuk rocznie. Największymi odbiorcami polskich koni są: Anglja, Francja i Belgja.

Koń zimnokrwisty a motoryzacja.

Koń zimnokrwisty nie ustępuje miejsca ani motoryzacji ani koniowi krwi gorącej. Dowodem tego jest stały i potężny rozwój hodowli konia zimnokrwistego w Belgji, która, poza pokryciem własnych potrzeb, wywozi ogromną liczbę swych koni za granicę. W czasie od stycznia do października 1929 r. Belgja wywiozła bez mała 18.000 koni, w tem 5 250 źrebiąt, 3.850 klaczy, 8.250 wałachów i 400 ogierów. Głównymi odbiorcami byli: Francja 13.000 koni, wartości 56 milj. franków i Niemcy 3.150 koni, wartości 26½ milj. franków.

Światowy urodzaj pszenicy.

Światowy urodzaj pszenicy, nie licząc Rosji sowieckiej, szacowany jest w okresie gospodarczym 1929—30 przez Międzynarodowy Instytut Rolnictwa na 910 milj. q., t. j. milj. mniej o 150 niż w r. 1928—29, oraz więcej o 60 milj. q., niż w r. 1927—28. W ten sposób zbiory 1929—30 r. stoją na poziomie przeciętnym za ostatnie 5-lecie.

Groźba plagi chrabąszczowej.

Na podstawie naukowych obserwacyj koła rolnicze spodziewają się w roku bież. liczebnie ogromnej rójki chrabąszcza majowego. Ukazania się szkodnika należy się spodziewać w końcu kwietnia i z początkiem maja. Wiadomo, jak olbrzymie straty wyrządza chrabąszcz, jeśli pozwala mu się bezkarnie żerować. Według obliczeń statystycznych stratę obliczono w jednym z poprzednich lat w Polsce na blisko 600 milj. zł. W interesie własnym winni przeto rolnicy przystąpić natychmiast po pojawieniu się chrabąszcza do zbierania go na drzewach, sadach, uprawach leśnych itd.

Wskazówki i rady praktyczne.

Sadów

nie otaczać nigdy żywopłotem, ponieważ gnieździ się w nim za wiele ptaków lub innych szkodników. Używać w tym celu zawsze tylko krzaki malinowe, agrestowe lub jeżyny, które są równie gęste, a przynoszą pewien zysk.

Proszek na apetyt dla świń.

Wziąć po 100 części antimonium, korzenia tatarakowego (kalmus), po 80 części kwasu fosforowego i bożej trawy (bockshorn) nasienia, po 40 części anyżu, kopru włoskiego. Wszystko razem utrzeć na proszek i dać świniom, nie mającym dobrego apetytu, trzy razy dziennie po pełnej łyżce. Proszek pomieszać z kartoflami, grochem itd.

KOMUNIKATY.

Do Zarządów i członków Kółek Roln. w powiecie.

Powołując się na komunikat nasz, umieszczony w nr. 11 „Rolnika“, przypominamy powtórnie, ażeby Zarządy Kółka Roln., a szczególnie skarbnicy postarali się jak najprędzej ściągnąć składki członkowskie. Członkowie sami powinni również dopominać się o swoje legitymacje na rok 1930. Stare legitymacje są już nieważne. Kto od ukazania się tego komunikatu jeszcze nie zaopatrzy się w legitymację, ten w biurach naszych nie będzie mógł liczyć na jakąkolwiek pomoc prawną.

Tylko członkowie, którzy okażą się nową, na rok 1930 wystawioną, legitymacją, korzystac mogą w całej pełni z usług Tow. Roln.

Podkreślamy w końcu, że wszelkie usewinnienia nie będą wogóle brane pod uwagę, choćby nawet w drodze wyjątku.

Zarządy, a zwłaszcza prezes, powinni zatem dopilnować wydania legitymacyj po opłaceniu składki. Dotyczy to i tych Kółek, które stawiły wnioski o obniżenie składki.

Pow. Tow. Roln.

Dotyczy sprawozdań rocznych.

Dotąd pomimo monitowań nie nadesłały sprawozdań rocznych następujące Kółka Roln.: 1 Grabowo, 2 Gryźliny, 3 Jamielnik, 4 Lekarty, 5 Nowemiasto, 6 Ostrowite, 7 Rybno, 8 Wawrowice, 9 Waldyki, 10 Złotowo.

Ponieważ już teraz przystępuje się do klasyfikowania Kółek Roln., przeto uprzedzamy Zarządy Kółek Roln., które obowiązku nadesłania sprawozdań nie dopełniły, że winę za zaliczenie ich do niższej kategorji ponoszą sami.

Prosimy zatem o spieszne nadesłanie sprawozdań rocznych w 2 egz. do Instruktorjatu i Sekretarjatu Pow. P. T. R. w Nowemmieście. Formularze można tamże, jeżeli zaginęły, również otrzymać.

Pow. Tow. Roln.

Rolniku! Czy jesteś już członkiem Kółka Rolniczego?

Sprawozdanie z zebrania Zarządów Kółek Rolniczych pow. lubawskiego.

(Dokończenie).

Kwestje kryzysu w rolnictwie referował wicedyrektor P. T. R. p. Zdrojewski z Torunia. Podkreślał, że kryzys ten nie tylko dotknął Polskę, ale i inne państwa europejskie, a nawet Amerykę. U nas Min. Rolnictwa Janta-Połczyński energicznie zabrał się do naprawienia niezdrowych stosunków, jakie obecnie przeżywamy i opracował plan doraźnej pomocy dla rolnictwa, który częściowo już wszedł w życie. Tak np. poważne ulgi podatkowe, dalej kredyty etc. Cały plan zawiera 50 punktów i został w „Kłosach" wydrukowany pod działem informacyjnym P. T. i R. Natomiast dalsze środki zaradcze są w opracowaniu. Ustaw obowiązujących znów tak szybko zamienić nie można, bo każda ustawa musi przejść przez Sejm. Co do zboża, to z chwilą obecną całemi masami wywozi się je zagranicę, tak, że rezerwy zbożowe są już na wyczerpaniu. Cena zaś na zboże w ostatnim czasie na skutek tego zwyżkuje. Co zaś dotyczy kredytów zagranicznych to tje trudno otrzymać. Rząd uruchomił dla rolnictwa kredyty z własnych środków 125 milj. zł na całą Polskę.

Pożyczka będzie udzielana ratami. Z tych 25 milj. zł Pomorze dzięki zabiegom różnych organizacyj otrzymało sumę 6 milj. zł. Kredyt ten jest krótkoterminowy i bywa udzielany na 9 miesięcy i 12 kwartałów. Oprocentowanie zaś wynosi 9 proc. w stos. roczn. Pożyczka będzie udzielana dla większej własności przez Bank Gosp. Kraj. w Bydgoszczy, a dla mniejszej przez Kom. Kasy Oszczędności i Banki Ludowe. Kredyt ten ma być później skonwertowany na kredyt średnioterminowy 2—3 letni. Rozdzielenie kredytu ma nastąpić w kwietniu.

Co dotyczy świadczeń socjalnych, uchwaliła Rada Ministrów, ażeby środki szły w kierunku obniżenia świadczeń. Instytucje ubezpieczeniowe nagromadziły u siebie około 100 milj. zł gotówki, którą to sumę przeznacza się na kredytowanie rolnictwa i reszty społeczeństwa. Np. robotnicy zaszeregowani są do 12 klas co do regulowania składu Kasy Chorych, które mają być poważnie zniżone. Pom. Tow. Roln. łącznie z in. organizacjami rolniczemi opracowało nowy projekt ubezpieczeń społecznych, który, gdy uchwali go Sejm, będzie bardzo dogodny dla rolnictwa (patrz „Kłosy" nr. 9—10.)

Informacyj co do poszczególnych podatków państw, a w szczególności podatku dochodowego dał Naczelnik Urzędu Skarb. p. Tytulski z Nowegomiasta. Ceny na żyto do wymiaru państw. podatku dochodowego ustala Min. Skarbu na podstawie cen przeciętnych, osiągniętych przez dostawców w ciągu ostatniego roku podatkowego. W rb. cena do wymiaru tego podatku dotąd nie została jeszcze ustalona. Prawdopodobnie wahać się będzie w granicach od 12—13 zł za ctr. poj. Zaległe podatki państwowe są rozłożone na raty (podatek państw. dochodowy, państw. gruntowy (ale nie komunalny gruntowy) i majątkowy). Raty płatne są: jeżeli zaległość wynosi wyżej 100 zł w marcu, czerwcu, wrześniu 1930 r. i styczniu 1931 r. jeżeli zaległość nie przekracza 100 zł we wrześniu 1930 r. i styczniu 1931 r.

P. Zawadzki z Lubawy skarżył się na zbyt wygórowany wymiar podatku dochodowego, który szczególnie trudno zapłacić w obecnych krytycznych czasach, a pozatem Kasa Chorych każdego gnębi swojemi nieznośnemi ciężarami. Od służąc. trzeba płacić 6.50 zł, czyli nieomal ctr żyta jako składkę.

Ks. prob. Ziółkowski pytał, czy Kom. Szacunkowa ma wogóle jaki wpływ na wymiar podatku, dlaczego więc zatwierdziła cenę żyta do wymiaru podatku na 20 zł., kiedy rolnicy tej ceny nie osiągali. A pozatem Urząd Skarbowy doliczał jeszcze 2 proc. odsetek za zwłokę. Skład Komisji Szacunkowej w powiecie powinien być rozszerzony tak, aby rolnicy mieli większość zgodnie ze stanem liczebnym zaludnienia, gdyż wtenczas rolnicy będą decydowali o wymiarze podatku dochodowego rolnikom, a nie inne stany, nie mające nieraz o rolnictwie żadnego pojęcia.

P. Przasnyski z Tuszewa ubolewał nad niesprawiedliwym wymiarem podatku dochodowego. W zeznaniu podał dochód na 1800 zł, a Kom. Szac. ustaliła mu na 3800 zł, co nie leży w możności płatniczej danego gospodarstwa.

W-Dyrektor PTR. wyjaśnił, że prawdopodobnie mniej będzie narzekań ze strony roln. w przyszłości. PTR. bowiem wystarało się w Izbie Skarbowej, ażeby członkowie Komisji Szac. rekrutowali się z pośród kandydatów przedstawianych przez PTR., co zostało przez Izbę Skarb. zaakceptowane.

Członkowie domagają się zgodnie, ażeby do podkomisji podatk. wszedł również delegat Kółka Roln., co zostało przyjęte.

W końcu p. Ossowski podał przypuszczalne horoskopy na przyszłość co do cen zboża. Jak pisma informują, to rezerwy państw. są na wyczerpaniu. Wielkie masy zboża zostały wywiezione zagranicą. Dlatego, według wszelkiego prawdopodobieństwa, może nastąpić poważna zwyżka cen. W dalszym ciągu poruszona została kwestja pobierania zbyt wygórowanych stawek od przemiału zboża. Korporacja Młynarzy uchwaliła pobierać od ctr. przemiału 15 ft., przy wydaniu 50 ft. 50 proc. mąki i 35 ft. otrąb. Od śrutowania pobierają 8 ft. Lecz co do tego zdania były podzielone i prawdopodobnie nie wszędzie stawki te bywają stosowane.

Na wyrażone życzenia, Instruktor Rolny wyświetlił sprawę wypłaty zaległości przez Spółdzielnię Mleczarską Rakowice. Nowa Spółdzielnia przejęła zobowiązania starej, za procent tłuszczu mleka dostarczonego od starej spółdzielni prawdopodobnie wypłacać będzie po 5.5 gr od procenta. Obecnie Spółdzielnia płaci dobre ceny.

P. Stendera z Tylic stawia wniosek, aby takie zebrania odbywały się co kwartał. Wniosek przyjęto.

W końcu członkowie skarżyli się na nieregularne dostarczanie tygodnika „Kłosy" przez pocztę. Zdarza się, że niektóre numery zupełnie zaginą albo dochodzą ze znacznem opóźnieniem.

Po wyczerpanym porządku obrad zebranie zamknięto.

Sekr. Pow. PTR.

Zagadnienia z chwili obecnej.

Odczyt, wygłoszony na zebraniu Kółka Roln. w Prątnicy.

(Dokończenie).

Przejdźmy z kolei do następujących punktów: uprawy i pielęgnowania, nawożenia, sadzenia itd. Otóż ziemniaki, jak zresztą wszystkie okopowe, wymagają bardzo starannej uprawy i dużej stosunkowo ilości wilgoci. Wymagania te staramy się zaspokoić, dając przed zimą głęboką orkę, lepiej jeszcze z pogłębiaczem, pozostawionej na zimę w ostrej skibie. Na skutek wilgoci i mrozu rola tak pozostawiona lasuje się, nabiera dobrej budowy, przez co zatrzymuje dużo wilgoci, o którą walczyć powinniśmy od początku wiosny, zdzierając skorupę ziemi, o ile tylko ziemia obeschnie do tego stopnia, że można bez obawy ugnięcia koni i zamazania wejść na rolę, przez co równocześnie dopuszczamy do ziemi powietrze, więc ziemia się o wiele prędzej nagrzewa i nabiera życia. O tę wilgoć walczyć powinniśmy wytrwale podczas wzrostu roślin, utrzymując powierzchnie ziemi znowu w pulchnym stanie i niszcząc chwasty (które z grubsza powinny być już przez podorywkę ścierniska wyniszczone). Chwasty bowiem nietylko że kradną roślinie przez nas uprawianej pożywienie i światło, lecz są zarazem bardzo dużemi pijakami tej tak nam mocno do osiągnięcia dużego plonu potrzebnej wilgoci. Z temi rzeczami liczył się każdy z naszej Sekcji, to też ziemia w poletku każdego uczestnika konkursów w swej wierzchniej warstwie zawsze była pulchną, a chwasty nie śmiały się pokazać. Dalej, ziemniakom do wytworzenia dużego plonu nie wystarcza tylko nawożenie obornikiem, to też są wdzięczne za nawozy pomocnicze i dobrze je opłacają, szczególnie azotowe i pota

sowe (ziemniaki mają tę własność, że najlepiej ze wszystkich roślin potrafią wyzyskać azotniak). W Sekcji naszej stosowaliśmy w stosunku mrg. 1 ctr. azotniaku i 1 ctr. soli pot. Duże znaczenie na zwyżkę plonu ma choćby 2 i 3 razy powtarzane obsypywanie młodych roślinek ziemią po wzejściu, przeredlając i bronując pole, co im zupełnie nie szkodzi, lecz przeciwnie, przez zabieg ten nać staje się grubsza, zdolna do wytworzenia i utrzymania dużej ilości bulw ziemniaczanych.

Błędem wielkim, który jeszcze w 50 proc. u drobnych rolników zaobserwować można — to zbyt gęste sadzenie. Dało mi się dużo już widzieć, jak wprost „siano", a nie sadzono ziemniaki, których później z powodu zbyt gęstych redlin i kieszka na kieszku w redlinie nie można było należycie obredlić ani też motyką okopać, „bo by się kieszki popsuły!" wynikiem czego wyrosły „łodygi" jak macierzanka, a pod niemi ziemniaki jak orzechy. Duży bowiem plon ziemniaków idzie w ścisłym związku z rzadkiem sadzeniem i silnem okopywaniem. W Sekcji naszej ziemniaki były uprawiane w kwadrat co 60 cm., jednak przy zastosowaniu tego wszystkiego, o czem wyżej mówiłem, krze tak się powykładały, żeśmy narzekali na brak miejsca przy okopywaniu. Zato przy kopaniu było co wybierać z ziemi, dość przytoczyć, że znalazłem w swojem poletku kiesz, który dał 7 ft. ziemniaków, zaś 4—5 ft. ksze nie były rzadkością.

Toby był w streszczeniu podany całokształt racjonalnej uprawy ziemniaków. Prawda, przy tym systemie można zebrać o wiele więcej, niż się obecnie zbiera, ale też sporo zabiegów i nakładów nas to kosztuje, więc czy się opłaci skórka za wyprawę? Oj, kto wie — niejeden pomyśli! Ja jednak, wszyscy konkursiści i ich ojcowie powiemy, że tak, co zaraz udowodnię. Każdy uczestnik naszej Sekcji prowadził dzienniczek czynności, w którym zapisywał każdą czynność w swem poletku poczynioną, co dało możność obliczania kosztu pracy i wogóle całej produkcji. Otóż na podstawie takich notatek obliczyłem, że ta nadwyżka pracy, jaką włożyłem w swoje poletko w porównaniu do ziemniaków, zostających pod „batutą" ojca, tj. 2 bronowania, znacznikowanie do sadzenia, 1 redlenie, 2 ręczne motyczkowanie, 1 okopywanie i wysiew nawozów sztucznych wytworzyło koszt 2,35 zł, zaś koszt nadwyżki sprowadzonej nowej odmiany (oryginału) ziemniaków wyniósł 10,40 zł, a nawozów sztucznych 3,20 zł, czyli razem wyniósł koszt 15,95 zł. To spowodowało nadwyżkę w plonie o 7 ctr. ziemniaków, który, jako 1-szy odsiew, tanio licząc, bo tylko po 3 zł za pierwszy odsiew ziemniaków konkursowych, podług ogłoszenia z zeszłego r. przez P.T.R. w „Kłosach" można żądać 70 proc. ceny oryginału, co latoś wyniesie przeszło 5 zł, dają 21 zł, a od pozostałych 12 ctr. równoważnika plonu, jaki zebrał ojciec, wpływa 12 zł, licząc zwykłe ziemniaki po 2 zł za ctr., czyli razem 33 zł, więc po odliczeniu wydatków pozostaje jako czysty zysk 17,05 zł., tj. 170,50 zł na mordze.

Wobec tego widzimy, że te wszystkie zabiegi opłaciły się i że:

Ziemia nasza będzie rodzić,
tylko: Trzeba po niej z głową chodzić.

J. Boryna.

Zebranie organizacyjne Związku b. uczniów Szk. Roln. w Byszwałdzie, pow. Lubawa.

Byszwałd. Dyrekcja Szkoły Roln. zaprosiła wszystkich uczniów wspomnianej szkoły na 9. 2. rb. celem omówienia projektu założenia zw. b. uczniów szkoły roln. Z powodu niesprzyjającej pogody przybyło na zebranie tylko 26 kolegów i to z najbliższych okolic Byszwałda.

Zebranych powitał dyr. szkoły, p. inż. Pieszczoch, polecając wybrać z pośród uczestników przewodniczącego. Jednogłośnie wybrany został kol. Wł. Wielgomas, który kooptował do swego grona kol. F. Kabatha na sekr. oraz J. Brzozowskiego i St. Kołodziejskiego na ławników.

Kol. Przewodn., dziękując za wybór, otworzył zebranie i udzielił głosu p. inż. Pieszczochowi, celem zreferowania: „O zadaniu i celach Zw. b. uczni Szkoły Roln. w Byszwałdzie." Po dłuższem przemówieniu p. inż. Pieszczocha wywiązała się dyskusja, w której zabierali głos kol: Kabatha, Brzozowski i Kołodziejski, poczem uchwalono założyć Związek. Wobec tego wybrano komisję celem opracowania Statutu, do której zostali wybrani: P. inż. Pieszczoch na przewodn. i kol: Wielgomas, Kabath, Kołodziejski, Brzozowski, Nadolski i Liegman. Drugie zebranie organizacyjne postanowiono zwołać na dzień egzaminu tut. Szkoły Roln, do którego to czasu komisja zobowiązała się statut opracować. Sekr

ZE ZEBRAŃ KÓŁEK ROLNICZYCH.

Szwarcenowo. Dn. 16. I. rb. odbyło się walne zebranie Kółka Roln. przy udziale 24 członków. Prezes p. Majewski zagaił zebranie. Protokół z ostatniego waln. zebrania odczytał p. Sekr. P. Prezes zdał sprawozdanie za rok ub. Przewodn. p. Kreft Jan, przeprowadził wybory nowego zarządu, w skład którego weszli pp.: Majewski prezes, Kikut wiceprezes, Kreft Wł. sekr., Sugajski Ludwik skarb. i Ułanowski bibl. Z nawozów sztucznych zamówiono 600 ctr. kainitu i 200 ctr. nitrofosu. Po omówieniu kilka spraw lokalnych solwował p. Prezes zebranie.

Zebranie Kółka Roln. odbyło się 9. II. rb. przy udziale 17 czł. i 1 gościa. Po zagajeniu odczytał p. Sekr. protokół z ostatniego zebrania. Referat: „Jak zużytkować pasze treściwe własnego gospodarstwa" wygłosił p. Sekretarz. Komunikaty z „Kłosów" odczytał p. Prezes. Na tem zebranie zamknięto. Sekr.

Grodziczno Zebranie Kółka Roln. odbyło się 2. 3. rb. w obecności 51 czł. oraz kilku z młodzieży. Prezes p. Karpiński zagaił zebranie. Protokół z poprzedniego zebrania oraz komunikaty odczytał Sekr. Sztucznych nawozów ze wzgl. na obecny kryzys w rolnictwie, nie zamówiono, jedynie nasiona. W zw. z 20-leciem Kółka postanowiono urządzić obchód. Dalej wygłosił p. Lambert z Jakóbkowa krótki referat o hodowli bydła. W wolnych głosach zabrał głos p. Kurzyński i powiadomił obecnych, że stadnika już ma do odebrania, wszelkie formalności są załatwione. P. Lambert proponował również sprowadzić knura dobrej rasy. Po wyczerpanych obradach Prezes solwował zebranie. Sekr.

Zwiniarz. Nadzwyczajne zebranie Kółka Roln. 9. 3. rb. zagaił prezes p. Czapliński przy udziale 45 czł. Na wstępie udzielił głosu p. Marszałkowi z Łążyna, który objaśnił sprawę pożyczki krótkoterminowej. Propozycji p. Prezesa celem zamówienia soli bydlęcej z Pom. Tow. Roln. członkowie nie przyjęli. Następnie p. Prezes przeczytał artykuł z „Kłosów": „Jak należy wapnować glebę". W końcu zebrania uchwalono zakupić surowicę przeciw czerwonce dla świń z Pom. Izby Rolniczej. Sekr.

Gierłoż Polska. Zebranie tut. Kółka Roln. odbyło się 10. 3. rb., które zagaił w obecności 14 członków p. Prezes. Po odczytaniu protokołu przez sekretarza, wygłosił odczyt Prezes na temat: „Sprawozdanie z Dyrekcji Pom. Tow. Roln. z V. roku istnienia Tow." Uchwalono założyć związek Celowy zakupu maszyn. Następnie omawiano sprawę stosowania nawozów sztucznych, poczem zebranie zamknięto. Sekr.

Szwarcenowo. Miesięczne zebranie Kółka Roln. odbyło się 23. 3. rb. przy udziale 17 czł. i 1 gościa. Zebranie zagaił Prezes. Nastąpiło odczytanie protokołu z ostatniego zebrania. Następnie zdał p. Prezes sprawozdanie ze zjazdu zarządów Kółek Rolniczych w Nowemmieście. Po odczytaniu kilku artykułów z „Kłosów", jak i komunikatów, zamknięto zebranie. Sekr.

Czerlin. Zebranie plenarne Kółka Roln. odbyło się 16. 3. rb. przy udziale 17 czł. Zebranie zagaił prezes p. Wyżlic. Protokół z ostatniego zebrania odczytał sekretarz. Referat o nawożeniu potasowem pod zasiewy wiosenne wygłosił Prezes. Uchwalono zwrócić się do PTR. o poczynienie kroków w celu obniżenia taryfy kolejowej na dostarczenie towaru, gdyż towary potrzebne rolnikom kalkulują się za drogo przy dzisiejszych niskich cenach za zboże.

Dalej Kółko protestuje przeciwko wysokim podatkom i świadczeniom socjalnym. Następne zebranie odbędzie się 21. IV. rb., na które uchwalono zaprosić prelegenta. Sekr.

ZEBRANIA KÓŁEK ROLNICZYCH

odbędą się w dniu 21 kwietnia 1930 r.

Zwiniarz	o godzinie	12 tej.
Lubstynek	„	15 tej.
Zielkowo	„	15-tej.
Czerlin	„	15-tej.